

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 7C/518/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513220603
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7513220603.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: Y. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom v W., X. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Andreou Tkáčovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Magurská 3, proti žalovaným: 1. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom v W., O. XX, 2. N. P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, 3. K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, 4. T. L.Á.O., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, 5. T. L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, 6. P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, 7. Š. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom v W., V. X, 8. H. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, 9. P. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, o príkazanie nehnuteľnosti do vlastníctva, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a.**
- II. Žalobu **z a m i e t a.**
- III. Stranám náhradu trov konania **B. Q. L. G. N. Z. B. Á. P. H..**

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice - okolie (ďalej aj „súd“) dňa 26.11.2013 domáhal príkazania nehnuteľnosti do bezpodielového vlastníctva žalobcu a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX kat. úz. V., okres W. - C. - rodinného domu súp. č. XXX na parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria s výmerou 258 m², parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria s výmerou 83 m², parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria s výmerou 97 m². Tento rodinný dom s prístavbami stojí na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. V., okres W. - C. ako parcela XXXX/XX - orná pôda o výmere 835 m². Geometrickým plánom N.. Z. X. zo dňa 30.10.2013 pod č. 1129/13 boli z parc. č. XXXX/XX vytvorené parc. č. XX - zastavaná plocha s výmerou 127 m², parc. č. XX - záhrada s výmerou 463 m², parc. č. XX - záhrada s výmerou 109 m², parc. č. XX - zastavaná plocha s výmerou 17 m². Ďalej uviedol, že právny predchodca žalobcu (jeho matka T. Š.) kúpila par. č. XXXX/XX (pôvodne XXXX/XX) od W. W. dňa 25.11.1983. O tej skutočnosti bol spísaný dotazník a čestné vyhlásenie MNV v V.. Ešte pred spísaním dotazníka vyplatil Y. Š. sumu 1.680,- Kčs šekom dňa 04.03.1983 W. W. a následne vyplatila T. Š. sumu 8.000,- Kčs šekom dňa 16.12.1983 W. W.Š. ako kúpnu cenu za pozemky, o čom v prílohe predložil dôkazy. Žalobca nadobudol nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX kat. úz. V. darom od svojej matky T.Q. Š. dňa 02.05.1994. V zmysle zákonnej úpravy podľa ust. § 135c Obč. zák. v prípade odlišnosti vlastníctva stavby a pozemku prichádza do úvahy ako možné riešenie zriadenie vecného bremena a podobne, pričom sa nejedná o taxatívne vymenovaný spôsob riešenia tejto situácie. Podľa súčasnej právnej praxe súd môže na návrh vlastníka stavby riešiť túto otázku i tým, že príkáže predmetnú nehnuteľnosť do vlastníctva vlastníkovi stavby, samozrejme za trhovú hodnotu. Súd musí však objektívne zvažovať všetky okolnosti pre takýto zásah do vlastníckeho práva, a to hlavne doterajší stav užívania, hospodárske straty na strane vlastníka nehnuteľnosti s jeho

využitím do budúcnosti. Uzavrel, že ako najekonomickejšie a najvýhodnejšie z každého pohľadu je teda prikázať tieto pozemky do výlučného vlastníctva žalobcu za finančnú náhradu.

3. Súd uznesením zo dňa 14.04.2014 vyzval žalobcu na doplnenie žaloby a opravu petitu žaloby.

4. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 05.05.2014 doplnil žalobu a opravil petit žaloby.

5. Nato súd predvolal na výsluch žalobcu, ktorý sa uskutočnil dňa 16.12.2014, na ktorom upravil žalobný návrh, ktorý znel, že súd prikazuje do výlučného vlastníctva žalobcu nehnuteľnosti - pozemky parcely KNC parc. č. XX - zastavaná plocha vo výmere 127 m², parc. č. XX - záhrada vo výmere 463 m², parc. č. XX - záhrada vo výmere 109 m², parc. č. XX - zastavaná plocha vo výmere 135 m² v kat. úz. V., obec V., okr. W. - C., vytvorené Geometrickým plánom č. 274/2013 vyhotoveným N. Z. X. - R., J. XX, W. dňa 29.10.2013, úradne overeným Okresným úradom W. - C., kat. odbor dňa 30.10.2013 pod č. 1129/13, ktorý je súčasťou rozsudku, ktoré zodpovedajú parcele KNE parc. č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 835 m², zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. V., obec V., okr. W. - C.. Žalobca je povinný uhradiť žalovaným v 1. až 11. rade sumu zodpovedajúcu ich podielu na predmetnej nehnuteľnosti, a to trhovou cenou zodpovedajúcu súdnoznaleckému posudku, v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

6. Súd uznesením zo dňa 27.08.2015 konanie voči žalovanej v 8. rade zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaná v 8. rade zomrela ešte pred podaním žaloby, a to dňa 20.09.2006.

7. Súd doručil žalobu spolu s prílohami a poučením žalovaným na vyjadrenie. Žalovaní žalobu s prílohami a poučením prevzali, o čom svedčia doručky založené v spise, avšak v konaní zostali nečinní.

8. V zmysle Dodatku Rozvrhu práce na rok 2019 pod č. 1SpR/5/2019 s účinnosťou od 01.03.2019 sa zákonným sudcom na prejednanie a rozhodnutie veci stal JUDr. Lukáš Beňák, sudca Okresného súdu Košice - okolie, a to z dôvodu dodržania rovnomerného zaťaženia sudcov.

9. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 23.01.2020, ktorého sa nezúčastnil žalobca, ale zúčastnil sa jeho právny zástupca. Dostavili sa žalovaní v 8. a 10. rade, nedostavili sa ostatní žalovaní. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal v neprítomnosti žalobcu a žalovaných v 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. a 9. rade. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu a zároveň navrhol zmenu strany na strane žalovaných. Súd o jeho procesnom návrhu rozhodol na pojednávaní a to tak, že pripustil, aby do konania na miesto žalovanej v 5. rade a žalovaného v 7. rade vstúpila ako žalovaná v 5. rade T. L. W.. Nato súd predniesol predbežný právny názor v tom smere, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Právny zástupca žalobcu s predbežným právnym názorom nesúhlasil a zároveň uviedol, že sa písomne k tomu vyjadrí. Súd mu uložil lehotu do 15 dní odo dňa tohto pojednávania.

10. Následne bola žaloba spolu s prílohami a poučením doručená žalovanej v 5. rade na vyjadrenie, žalovaná uvedenú zásielku prevzala, avšak v konaní zostala nečinná.

11. Žalobca sa napriek výzve súdu k predbežnému právnemu posúdeniu uvedenom na pojednávaní zo dňa 23.01.2020 nevyjadril.

12. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 30.05.2020 navrhol prerušiť konanie do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice II sp. zn. 26C/8/2020 z dôvodu, že v tomto konaní sa domáha určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva. Ide o časť nehnuteľností, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX, kat. úz. V., okres W. - C. ako parcela registra „E“ XXXX/XX - orná pôda o výmere 835 m², t. j. pozemky, ktorých keď bude vlastníkom žalobca, tak bude vecne legitimovaný v tomto konaní.

13. Súd dňa 11.06.2020 pripojil spis Okresného súdu Košice II sp. zn. XXC/X/XXXX.

14. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 25.06.2020, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast na pojednávaní ospravedlnili. Dostavili sa žalovaní v 5. a 9. rade, nedostavili sa ostatní žalovaní. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal v neprítomnosti žalobcu a žalovaných v 1., 2., 3., 4., 6., 7. a 8. rade. Súd na pojednávaní oboznámil obsah pripojeného spisu

Okresného súdu Košice II sp. zn. XXC/X/XXXX, z ktorého mal preukázané, že žalobca podal dňa 28.05.2020 proti T. W. a spol. žalobu o určenie, že časť nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. V., okres W. - C. ako parc. č. „E“ XXXX/XX orná pôda o výmere 835 m² patria do dedičstva po neb. T. Š., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX.

15. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, oboznámením spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. XXC/X/XXXX a zistil tento skutkový stav:

16. Žalobca je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX kat. úz. V., okres W. - C. - rodinného domu súp. č. XXX na parc. č. XX, parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria s výmerou 258 m², parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria s výmerou 83 m², parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria s výmerou 97 m². Tento rodinný dom s prístavbami stojí na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. V., okres W. - C. ako parcela XXXX/XX - orná pôda o výmere 835 m², ktorých vlastními sú žalovaní. Geometrickým plánom N.. Z. X. zo dňa 30.10.2013 pod č. 1129/13 z parc. č. XXXX/XX boli vytvorené parc. č. XX - zastavaná plocha s výmerou 127 m², parc. č. XX - záhrada s výmerou 463 m², parc. č. XX - záhrada s výmerou 109 m², parc. č. XX - zastavaná plocha s výmerou 17 m². Žalobca sa tak domáha v zmysle ust. § 135c Obč. zák. prikázania týchto nehnuteľností do jeho vlastníctva za trhovú cenu zodpovedajúcu súdnoznaleckému posudku od žalovaných. Žalovaní sa k meritu veci nevyjadrili (žalovaný v 9. rade na pojednávaniach len z jeho pohľadu opísal situáciu ohľadne pozemkov od rodiny W. a problémov so zápsmi ich pozemkov do katastra nehnuteľností).

17. Súd v prvom rade skúmal, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní.

18. Pojem vecná legitimácia sa v civilnom procesnom práve používa pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna zo strán sporu subjektom práva a druhá na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Aktívna aj pasívna vecná legitimácia je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.6.2010 sp. zn. 2Cdo 205/2009).

19. Vecná legitimácia vyjadruje postavenie strany v hmotnoprávnom vzťahu, ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Strana sporu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitimáciu. Vecná legitimácia sa na začiatku tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitimácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.1.2012 sp. zn. 6 Cdo 214/2011).

20. Otázku vecnej legitimácie súd skúma ex offo v každom štádiu konania a nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitimácie bez ďalšieho vždy vedie k zamietnutiu žaloby (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.10.2017 sp. zn. 6Co/110/2017).

21. Podľa ust. § 135c ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo, môže súd na návrh vlastníka pozemku rozhodnúť, že stavbu treba odstrániť na náklady toho, kto stavbu zriadil (ďalej len „vlastník stavby“). Pokiaľ by odstránenie stavby nebolo účelné, prikáže ju súd za náhradu do vlastníctva vlastníkovi pozemku, pokiaľ s tým vlastníkom pozemku súhlasí. Súd môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä tiež zriadiť za náhradu vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva k stavbe.

22. Žalobca sa ako vlastník stavby domáha usporiadania vzťahov medzi ním a vlastními pozemkami podľa ust. § 135c ods. 3 Obč. zák. Ustanovenie § 135c Obč. zák. upravuje tri spôsoby vyrovnania vzťahov medzi stavebníkom a vlastníkom pozemku. Podľa ust. § 135c Obč. zák. súd môže svojím rozhodnutím riešiť len otázku vlastníctva stavby. Nie je oprávnený riešiť otázku vlastníctva k pozemku. Všetky tieto spôsoby sú viazané na návrh vlastníka pozemku, ktorý má v tomto prípade výlučnú aktívnu legitimáciu. Táto legitimácia neprislúcha stavebníkovi ani v prípade, ak by sa chcel domôcť vyrovnania

vzájomných vzťahov podľa ods. 3. V nadväznosti na uvedené je preto súd toho názoru, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitimáciu, keďže je vlastníkom stavby a nie pozemku.

23. Vzhľadom na uvedené súd vo veci nevykonával dokazovanie a žalobu z dôvodu, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaným v tomto konaní, zamietol.

24. Podľa ust. § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

25. Žalobca navrhol prerušiť konanie do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice II. sp. zn. XXC/X/XXXX z dôvodu, že v tomto konaní sa domáha určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva. Zo spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. XXC/X/XXXX súd zistil, že žalobca podal dňa 28.05.2020 proti T. W. a spol. žalobu o určenie, že časť nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. V., okres W. - C. ako parc. č. „E“ XXXX/XX - orná pôda o výmere 835 m2 patrí do dedičstva po neb. T. Š., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX.

26. Súd jeho návrhu nevyhovet z dôvodu hospodárnosti konania. Konanie v prebiehajúcom spore prebieha od roku 2013 (ide teda o reštančnú vec), nebolo v ňom vykonané ani dokazovanie a v tejto chvíli prerušiť konanie do právoplatného skončenia konania, v ktorom ešte len nedávno (28.05.2020) bola podaná žaloba a prebiehajú v ňom len prvotné procesné úkony, sa zdá súdu neúčelné a nevhodné. Žalobca podal túto žalobu (na OS KE II) až po predbežnom právnom posúdení vyslovenom na pojednávaní dňa 23.01.2020, v ktorom súd vyslovil, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný a týmto postupom sa žalobca snaží „zhojiť“ svoju aktívnu vecnú legitimáciu v prípade úspechu v spore vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. XXC/X/XXXX, aby bol aktívne vecne legitimovaným v tomto konaní (čo napokon v návrhu na prerušenie konania aj sám žalobca tvrdí). Napokon v prípade úspechu v spore vedenom na Okresnom súde Košice II nič nebráni žalobcovi podať novú žalobu (napr. o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva).

27. Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

28. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania. Úspešní žalovaní si náhradu trov konania neuplatnili a ani im žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal. Súď zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).